

YÖK'Ü PROTESTO EDEN AKADEMİSYEN ARTIK KALMADI

Ahmet Koyuncu yazdı

YÖK'ü protesto eden akademisyen artık kalmadı

07 Kasım Perşembe 2019 03:20

Ahmet Koyuncu yazdı...

Geçen hafta "**Akademisyenler artık dersane teknisyenine mi döndü**" aldığım bir yazı yazdım. Bu yazı aslında ülkemizdeki bilimin ve akademinin içler acısı halini anlatıyordu. **Çok tepki aldım**. Kendi aramızda konuşulmasının daha doğru olacağı söyleniyordu. Ben ise kendi evimizi pislik götürürken, ülkedeki genel halini eleştirmek istemedim.

Onların haklı oldukları noktalar da vardı. Kaynaklarımı açıklayamıyor olsam da, benim de haklı olduğuna inandığım argümanlarım vardı. Örneğin, bu günün **6 Kasım** olduğunu hatırlayan var mı? **Tam 38 yıl önce bu gün YÖK kurulmuştu**. Bunun bir önemi kaldı mı?

YÖK'E BOYUN EĞDİK, HERKESE BOYUN EĞMEYE DE ALIŞTIK

Ben her ne kadar bilim insanlarına, derneklerine ve dergilerine yüklensem de, aslında bu büyük kokuşma YÖK'e boyun eğmeyle başlıyordu. Yazdım ya YÖK, her dönemin sopası... Bir emiri, her türlü demiri kesiyordu. Örneğin bu gün YÖK'ün doçentlik dosyası için sözel bildiri puanı istiyordu. Dernekler ise bu puanın hamallığını üstleniyordu. Her kongrede yüzden fazla sözel bildiri...

Bu günün Türkiye'sini düşünün. Çok önemli kriz dönemlerinden geçiliyordu. Ülkenin üniversitelerinden ya da akademisyenlerinden bir ses duyabiliyor musunuz? HAYIR... Peki neden konuşmıyorlardı? **Çünkü sopa vardı. Çünkü YÖK varsa, sen yoktun**. Üniversitelerin özerkliği de, bilim insanının özgürlüğü de yoktu. Bizler, meşhur "**sarı öküzü**" verdik bir

kere... YÖK'e boyun eğdik, her şeye boyun eğdik.

ÜNİVERSİTE YILLARIMDAKİ YÖK

Benim YÖK ile tanışmam ise üniversite yıllarımda oldu. 9 Eylül Tıp Fakültesi'nin 1. sınıf öğrencisiydim. Bizzat Kenan Evren tarafından YÖK'ün kurucu üyesi yapılmış olan **merhum Prof. Dr. Doğan Karan** emeklilik öncesi son dersini anlatıyordu. Ders bittiğinde herkes onu ayakta alkışlamaya başlamıştı. Ben hem ayağa kalkmamış, hem de alkışlamamıştım.

Etrafımdaki arkadaşlar beni zorla ayağa kaldırmak istemişler, yine de kalkmamıştım. O giderken arkasından **"YÖK'ü başımıza bela ettiniz"** diye bağırılmıştı. Dönüp bana bakmış ama yanıt vermeden arkasını dönüp gitmişti. İşte ta o zamanlar bile aklımı kurcalamıştı. **YÖK gibi anti demokratik bir kurumda bir psikiyatristin ne işi olabilirdi ki?**

Ama yıllar sonra **Foucault'u** tanıdım. **'Büyük kapatılmadan'** bahsediyordu. Hapishanelerden, hastanelerden, tımarhanelerden, okullardan vb... Bu kapatılma mekanları; iktidarın en açık şekilde, maskesiz bir biçimde kendini gösterdiği yerlerdi. (1) Gerçekte ise, **12 Eylül faşizmi ve YÖK sistemi de; hem üniversitelerin, hem de akademisyenlerin büyük kapatılması idi. YÖK, modern bir hapishane, hatta bir Panoptikon gibiydi.**

Foucault'a göre iktidar; maskeleyemeye ihtiyaç duymadığı zorba yüzünü hayasızca sergilerdi, ama büyüleyici bir biçimde bu yüz saf ve temiz görünümüydü. Bu zorbalık ise, iyiliğin kötülük karşısında, düzenin düzensizlik üzerindeki tahakkümüydü (1). Ki, **Evren Paşa'nın kızı Şenay Gürvit'i** de yolundan çevirenler **"baban sayesinde çocuklarımız okudu. Baban sağolsun"** diyorlar ve onu 60 milyon arkamızda diye konuşturmadılar mı? (2)

YÖK ve YENİ AKADEMİSYEN KİMLİĞİNİN İNŞASI

Oysa **Goffman**, bu tür totaliter kurumları **"bellek ve benlik yitim mekanları"** olarak tanımlıyordu. **Kapatılan bireyin benliği soyularak yeni bir kimlik inşa ediliyordu** (1). Zaten YÖK sistemi ile de bu gün ki **"dershane teknisyeni** (3)" olan uysal akademisyen tipi inşa edilmişti. **Peki bu kimlik inşa edilirken, modernitenin ve kapital sisteminin en büyük ikna sopası olan PSİKİYATRİNİN acaba ne tür katkıları olmuştu?**

Akademisyenlere deli gömleğinin giydirildiği bir tımarhane olan YÖK sistemi kurulurken, kurucu üye olan Doğan Karan Hoca acaba hangi ihtiyaca karşılık vermişti? Keşke merhumun arkasından konuşmasaydım. Bu sorularına yanıt verebilme şansı olsaydı. Zaten 2003 yılında **"YÖK'ün antidemokratik olduğunu ve bu gün olsa üyelik yapmazdım"** diyordu. Tam 6 yıl bu totaliter kurumun üyeliğini yapıyordu. Sonra AKP'nin eline geçeceği hissedilince 'antidemokratik' diyordu. Takdir sizin.

28 ŞUBAT'TA KEMAL ALEMDAROĞLU'NUN İNKILAP TARİHİ SÖZLÜSÜ

YÖK ile ikinci karşılaşmam ise, Çapa Onkoloji Enstitüsü'nde olmuştu. TUS'u kazanmama rağmen, bir türlü ihtisasa başlayamıyordum. Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu'nun sözlüsünden geçmeden asla... **12 Eylül faşizminin YÖK'ü, bu kez tıpkı Foucault'un bahsettiği gibi saf ve temiz Atatürkçülük maskesi ile karşımda idi.** Tüm akademisyenleri de arkasına almıştı. Medyada irtica haberlerini sıralanırken, asker tanklarını sokakta yürütürken, Kemal Hoca da İstanbul Üniversitesi'nde adeta bir külhanbeyi gibi geziyordu.

Sonra bir toplantıda kalkıp yüzüne karşı haykırmıştım. **"Bu yaptığınız yanlış. Bir aşırılık, başka bir aşırılığı doğurur"**. (Ki, 1000 yıl sürmesi beklenirken, daha 10 yıl geçmeden diğer aşırılığın ne olduğu görüldü). Kemal Alemdaroğlu Hoca, hakkımda soruşturma açılmasını istemişti. **Beni, Erkan Topuz Hoca kurtarmıştı.** Bu gün Tayyip Erdoğan'a kızanlar, keşke o dönemin Kemal Hoca'sıyla tanışsalar mı?

İşin ilginç yanı, 2005'li yıllardan sonra ise, bu 12 Eylül darbesinin YÖK'ü, Atatürk Cumhuriyeti'nin savunulması gereken bir kalesi haline geliyordu. Ama tüm bunlar, YÖK'ün önce FETÖ'nün, sonrasında ise iktidarın eline geçmesine engel olamıyordu.

YÖK, AKADEMİSYENLERİ PARASIZLIKLA TERBİYE ETTİ

YÖK'ün marifetleri bununla da bitmiyordu. **Diğer bir özelliği ise, akademisyenleri parasız bırakmasıydı.** Her şeyin para olduğu Özal'lı liberal ekonomi yılları başladığında ise, akademisyenlerin açıklıkla ve itibarsızlıkla sınava başlıyordu. İşte o dönemde birçok akademisyen, unvanlarının alınca bilimi bırakıyor ve geçimin derdine düşüyordu. Muayenehane açıyor ve **MUAYENEHANE TEKNİSYENİ'NE** dönüşüyordu.

Tıpkı Baudrillard'ın yazdığı gibi, unvan ve statü; hem fetiş, hem de sermaye nesnesine dönüşüyordu. (4) Ben, bu gün sadece akademide kullanılması gereken unvanlarını muayenehanesinde kullanan ya da özel hastanede çalışan yüzlerce doçent ve profesör tanıyordum. Ki, bu her alanda geçerliydi.

LÜKS OTELLERDE DÜZENLENEN KONGRELER VE İLAÇ ŞİRKETLERİ

Konuyu daha ilginç bir noktaya getirmek istiyorum. 12 Eylül Darbesi, YÖK'ün kuruluşu ve liberal ekonomi derken, ülkemize Amerikan bilgi, teknolojisi akmaya başlıyordu. **İthal ilaç firmaları mantar gibi her yerden bitiyordu.** Tıpkı Amerika'da olduğu gibi doktorların lüks otellerde konaklandığı ve el üstünde tutulduğu kongrelerin sayısı artıyordu. **Yani ilaç firması, kongreler, lüks oteller zinciri tıpkı bir balık ağı gibi kurulmuş ve ağa düşecek olan doktorları bekliyordular.**

Peki YÖK'ün para vermediği akademisyenler, yeni tıbbi gelişmelerin konuşulduğu bu kongrelere nasıl gidecekti? Yanıt... İlaç firmalarının sponsorluğu ile... Özellikle asistanlık ve uzmanlık dönemlerinde ise el-mahkumdu. İlaç firması yoksa, kongre yoktu.

Bir düşünün.. **İlaç firmaları size 4-5 gün seçkinlerin hayatını yaşatıyorlardı. Hasan Sabbah'ın yalancı cennetine dört gün götürüp, sonra da getiriyorlardı.**

Nereden mi biliyorum? Çünkü o dönemi yaşayanlardan birisi de ben idim. İlaç firmaları bizi yediyor, içiriyor ve konaklatıyor, hatta eğlendiriyordu. Bu kongrelerde Aşkın Nur Yengi'den, Kenan Doğulu'ya, Leman Sam'a kadar dinlemişliğim vardı. **Bu gün bunları hatırladıkça utanıyorum.**

Peki kongreye giden ne oluyordu? Döndüğünde diyetini ödüyordu. Peki nasıl ödüyordu? O firmaların ilaçlarına ağırlık vererek... Oysa bizi o kongrelere götüren firmalar ilaçlarını devlete 10-20 katına satıyor ve kazıkıyorlarmış. Bazı antidepressan ve antipsikotik ilaçların bu gün ki fiyatlarına bakıyorum. Devletimiz sağlam kazık yiyordu.

İşte bu nedenle bu gün, hem Sağlık Bakanlığı'nın, hem de derneklerin ilaç firmalarının **kongre kaydında, uçak ve otel ücretinde kaç hekime sponsor olduğunu** denetlemesinin çok önemli olduğuna inanıyorum.

DERNEKLERE AÇIK MEKTUP... KONGRELERİNİZİ LÜKS OTELLERDE YAPMAYIN

Dikkat edin. YÖK'ten başlayıp, bu günlere geldim. Çünkü gelinen aşamada, tüm sonuçlar birbirine direk ya da dolaylı olarak bağlı idi. **Çünkü 1980 ve 90'ların YÖK sisteminde hem akademisyenlerin eli-kolu bağlanıyordu, hem de Neo-liberal sistemin ayartıcı özellikleri ile de karşı karşıya kalınıyordu.** Sistem verdiği Doçent ve profesör unvanları ve seçkinlerin yaşam tarzı, akademik ortamlara yeni gelenleri de ayartıyordu. **Lüks otellerde düzenlenen bilimsel kongreler de bu kara düzenin bir parçası idi.**

Bu gün tıp dal ve branş derneklerinin, doktorların bir balık ağı gibi içine düşürüldüğü kongreler, lüks otel zincirleri ve ilaç firmaları arasında ki kirli ilişkiyi bitirmek için daha fazla çaba gösterebileceğinize inanıyorum.

Şu bir gerçek ki, bizi yetiştiren profesör neslinin küçük bir azınlığı hariç, önemli bir kısmı ilaç firmaları ile ilişkilerinde kirli idiler. Bizim nesil de, hatta bizden sonraki kuşaklar da neredeyse tama yakın kirlendi. **Ama yeni asistan nesli kurtarılabilir.**

Buradan meslek derneklerine sesleniyorum. Lütfen kongrelerinizi lüks otellerde yapmayın. Artık her semtte Kültür Merkezleri var. Yaz aylarında Üniversitelerin amfileri boş... Salonda 20-30 kişinin olduğu 10-12 seminer değil, daha az sayıda seminerler yapabilirsiniz.

Yeni nesli ilaç firması, kongre ve lüks oteller kirli ağından kurtarın. Lütfen, onurumuzla sabah simit yiyelim. Öğlen sandviç... Akşam çorba, kuru fasulye... Onurumuzla 3-4 yıldızlı otellerde, pansiyonlarda kalalım. **Ama gençler, ilaç firmalarından kongre dilenmesin ya da ilaç mümessillerinin, onları ayartmak için kongreleri kullanmasına izin vermeyin.**

Lütfen, ilaç firmalarının dernek kongrelerinde sponsor olmasını engelleyin. Zaten firma ile gelenlerin bir kısmı gezmeye geliyorlar. Seminerlerle alakaları bile olmuyor.

Daha önemlisi, **YÖK sisteminin verdiği doçent ve profesör unvanlarını akademi dışında kullananları da, kongrelerinize konuşmacı olmasını engelleyin.**

Hatırlayın. Bir zamanlar YÖK'e karşı mücadele, onur mücadelesi idi. Mücadele unutuldu. **YÖK sisteminin büyük kapatılmasında ki kimliksizleşen ve hafızasızlaşan akademisyenleri olduk.**

Bu gün 6 Kasım... YÖK sistemi, akademiye ve akademisyeni YOK etti. Protesto'nun P'sini yapacak adam kaldı mı?

Size soruyorum.

Sarı öküz gitti, geride ne kaldı? Onur kaldı mı?

Ahmet Koyuncu

Odatv.com

KAYNAKÇA:

1. Bayır, M. (2018). *Egemenlik ve gözetimin çağdaş biçimleri: Total kurum, disiplinci iktidar ve kamp. Nosyon: International Journal of Society and Culture Studies, (1), 46-61.*

2. <http://www.diken.com.tr/kenan-evrenin-kizi-gurvit-asilan-cocuklari-babam-mi-astirdi/>

3. Said, Edward. "Entelektüel." *İstanbul: Ayrıntı Yayınları (1995).*

4. Baudrillard, Jean. (Hazal Deliceçaylı, and Ferda Keskin). *Tüketim toplumu. Ayrıntı Yayınları, 2004.*

Bu ne hal

AKADEMİSYENLER ARTIK DERSHANE TEKNİSYENİNE Mİ DÖNÜŞTÜ

Ahmet Koyuncu yazdı

Ahmet Koyuncu

odatv

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

ANA SAYFA

YAZARLAR

ViDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

